

ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТ КОМИТЕТЛАРИ,
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 107 (2398).

1 июнь, шанба, 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

Илгари деҳқон машинани тасаввур қилолмас эди. Энди машина саввур қилолмас эди. Энди машина саввур қилолмас эди. Энди машина саввур қилолмас эди.

Ушбу сурат Ўзбекистон трактор-йиғув заводида олинган. Корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари қишлоқ хўжалик занзаларини ўз вақтида адо этиш учун бор имкониятларини ишга солишмоқдалар. Юн ортиш майдонда бўлсангиз, коллектив фидокорона меҳнатининг самаралари билан танишасиз, ишловчан отда сафарга шайланган турган қатор тракторларини кўриб, кўзингиз кунайд.

Бу машиналар эрта-индин Иттифоқимизнинг ҳамма бурчақларида жавлон уради.

В. Салов фотоси.

ПАРТКОМ ВАКИЛИ

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ОБЛАСТ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

□ □ □

Ўртоқ Ғофурова бир қанчалик ушқоқ қолхоздаги 134 коммунистдан 96 киши ёки 72 проценти бевосита ишлаб чиқаришда қатнашмоқда. Инспектор-партия ташкилотчиси қолхоз правленийлари ва партия ташкилотлари билан биргаликда кадрларни танлаш масалалари билан ишлайди шугулланган.

Ўртоқ Ғофурова қолхозчилар ва ҳукуматнинг пахта харид нархларини ошириш тўғрисидаги қарорини кенг муҳокама қилиб ишларнинг гайрат ташаббусини янада ривожлантирди.

Партия-ҳукуматимизнинг қолхозчиларга қилаётган кундалик ғамхўрлигига жавобан деҳқонлар бу йил 6654 тонна пахта, 85,5 тонна гўшт, 212 тонна сут, 91 минг дона тухум ва бошқа қўпгина қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш мажбуриятини олдидлар. Инспектор-партия ташкилотчиси ўз куч-гайратини олиган социалистик мажбуриятини, тўла-тўқис бажарилиши учун сарфламоқда.

Қўйишвек номли қолхоз фермасида қорва озуқаси нотўғри сарфланаётганлиги, олинаётган сут ва тухум ҳисобида тала-партишликка йўл қўйилганлиги аниқланди. Бу масала очиб партия йиғилиши муҳокамага қўйилиб, унга бутун қорвадорлар иштирок этди. Ишда камчиликларни йўқотишга қаратилган тадбирлар белгиланди.

Ўртоқ Ғофурова қолхоздаги болалар муассасаларининг яхшилашга астойдил киришди. Натигада қўпгина хотин-қизлар қолхоз ишларида қатнашиш имкониятига эга бўлишди.

Бир кунги ўртоқ Ғофурова «XXII партсезд» қолхоздаги ўртоқ Ғофуров бошчилиги қилаётган бригадда чигит сифатсиз экилаётганлигини кўриб қолди. Ишлаб чиқариш бошқармасининг шу қолхозга бир қанчалик инспектор-ташкилотчиси билан учрашиб 8 гектар ерга айбдорлар ҳисобига чигитни қайта экирдирди.

Бундай мисолларни қўлаб келтириш мумкин.

Ўртоқ Ғофурова партиявий-сиёсий ишларни яхшилашга катта эътибор беради. Хар қайси партия ташкилотда агитаторлар семинарини ўтказиши. У қолхозчилар билан тез-тез суҳбатлашиб туради, уларга партия ва ҳукуматнинг ҳалқ фаровонлигига қаратилган қарорларини тушунтириб туради. Шунингдек ички партия ишларини йўлга қўйишда ҳам партия

Н. С. ХРУШЧЕВ ВА ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС СТРАТЕГИЯ РАКЕТА ҚУШИЛЛАРИНИНГ ҲАРБИЙ БАЗАСИНИ БОРИБ ҚУРИШДИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев ва Социалистик революция бирлашган партияси Миллий раҳбарлигининг Биринчи секретари, Куба республикаси Революцион ҳукуматининг Бош министри ўртоқ Фидель Кастро Рус стратегия ракета қушилларининг Ҳарбий базасини бориб қуришди.

Н. С. Хрушчев ва Фидель Кастро Рус ўртоқлар Ҳарбий ракета техникасининг намуналари билан танишиб чиқишди. Стратегия ракета қушиллари дивизисининг командири ракета таъинишдан жавобгар фойдаланишга таъйин қилинган таъйин берди.

Н. С. Хрушчев ва Фидель Кастро Рус ўртоқлар Ҳарбий округлардан бирида қурулдидаги қушилларининг Ҳарбий машиналари ҳам бориб қуришди.

СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи маршали Р. Я. Малиновский, СССР Мудофаа министрининг ўринбосари, ракета қушиллари бош қўмондон, Совет Иттифоқи маршали Н. И. Крюков Н. С. Хрушчев ва Фидель Кастро ўртоқларга ҳамроҳ бўлиб юришди.

комсомоллар меҳнатга бўлган коммунистик муносибати билан барчага ўрнак бўлишди. Инспектор-партия ташкилотчиси қолхоз партия ташкилотлари билан бирликла кадрларни танлаш ва тарбиялаш иш билан муттасил шугулланмоғи керак. Бригадчилар, ферма мудирлари, ҷўпонлар, сут соғувчилари, моддий жавобгарлик ишларида хизмат қилувчи шахслар билан доимий суратда иш олиб бориш, уларнинг сиёсий ва ишчилик қобилиятларини, топирилган ишга масъулият сезиш ҳиссини ривожлантириш инспектор-партия ташкилотчиси асосий ишидир.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришда комплекс механизацияни жорий қилиш, меҳнат умумдорлигини доимий суратда ошириб бориш, бригадаларда, звеноларда, фермаларда хўжалик ҳисобини жорий қилиш, қишлоқ хўжалик ишларини сифатли бажариш ва шу йўл билан қишлоқ хўжалик маҳсулотини таннарини камайтиришга эришиш лозим.

Инспектор-партия ташкилотчиси асосий вазифалардан яна бири қишлоқ билан доимий суратда тарбиявий иш олиб бориш, меҳнат интизомини мустақамлаш, жамият бойлигини сақлаш ва уни қўлайтириш учун курашда меҳнаткашларнинг икдорий ташаббусдорлигини ва активлигини оширишда иборатдир. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини маданий-маиший ахлоқдан туну-қун хабардор бўлиб туриш, оммавий сиёсий ва тарбиявий ишларини бир секунд ҳам бушаштирмаслик лозим.

Етти йилликнинг бешинчи йили партиянинг муваффақиятли бажариш ана шу вазифаларнинг ҳал қилинишига боғлиқ.

Инспектор-партия ташкилотчиси ўзининг иш планига ва ўтказилган тадбирларни ҳисобга олиб борадиган ён дафтарчасига эга бўлиши керак.

Область партия комитети шунинг қайд қилиб ўтадики, ишлаб чиқариш партия комитетлари инспектор-партия ташкилотчилари ишига раҳбарлигини яхшилашлари, улар билан доимий суратда семинар ва кенгашлар ўтказиб туришлари лозим. Бундай семинар ва кенгашлар илгор хўжаликларда ўтказилган дуруст натижа беради.

Инспектор - партия ташкилотчиси партиянинг қишлоқдаги вакилидир. Вазифа, уларнинг ташаббускорлигини оширишдан иборат.

ДОВОН ОШАЁТГАНЛАР

Ўзоғ йили ерости қони қоллектив оилак ишлаб чиқариш топириқларини муттасил ошириб бажарарди. Қончилар етти йилликнинг тўртинчи йили план билан тақшилар эканлар, жиддий йўлб қилишди. Чунки, топириқ катта эди. Улар ишчи аввалдаги тартибда давом эттирсалар, планни барбод қилиб қўйиш ҳавфи бор эди. Шу сабабли коллектив меҳнатни тўғри уюштириш, иш қони борича қўроқ рйда қазиб чиқариш йўллари қидира бошладилар.

Участка ва смена бошқарувчи, мастер ва бригадирлар бу масала устида кўп баш қотаришди. Турли тақдирлар айтилди. Қон бошқарувчи Александр Шест сўз оиди:

— Менинча, иштисослаштирилган пармалови участкаси ташкил қилиш керак.

— Жуда яхши фикр, — жавоб қилишди бошқарувчи. Пармаловчилар шу пайтга қадар бошқа касбдагилар билан бирга ишлайшарди. Бу нарсани қўзғовчиларини пармаловчида аниқсиз катта қийинчилик турдириди. Шунинг ҳам айтиш керакки, ишчилар унчирдорликни оширишга астойдил иштирок этди, лекин уларнинг ишларини смена бошқарувчи назорат қилиб улуғроғлас эдилар. Ахир бир вақтнинг йўлида ҳам пармаловчиликнинг, ҳам таъширчиликнинг, ҳам пармаловчиликнинг ишчи қўлати қийин эди. Бир жойда иш соз кетса, ишчининг ерда аҳоли чатоқ. Ҳатто смена бошқарувчи пармаловчидаги ўз вақтида топириқ еки қўратма беришда қийналиб қоларди.

Пармаловчилар ўз биланларича ишлайверарди. Бу ҳол унчирдорликни оширишга салбий таъсир қўрсатарди. Агар, илгор пармаловчи мастер Никитин бир ойда 600 метр скважина пармаловчи бошқарувчи шундай шароитда 300-400 метр пармаловчи, даст қўрсаткича эришар эдилар.

Шундай қилиб, иштисослаштирилган пармалови участкасини ташкил этилиши фақат пармаловчиликнинггина эмас, балки бошқа участкада ишловчиларнинг ҳам меҳнатини енгилаштирарди.

Иштисослашган пармаловчи участкаси забойга тушди. Пармаловчилар ўз олдларига катта мақсад қўйдилар. Никитин қўрсаткичага 8 бригаданинг ҳаммаси етиб олсин дедилар. Илар.

Ишчи қайта ташкил этиш тезда ўз самарасини қўрсата бошларди. Эндилда ҳам бир пармаловчи аниқ топириқ олар эди. Ҳамма пармаловчи олдидан қоронқалар, пармалови станок-

ларининг запас деталлари билан таъминланди. Энди машиналарнинг сменаларига тўхтаб қолиши камайди, иш осон қўйиб меҳнат ҳақиқатан ҳам қувонча айланди.

Ойнинг охирида қилинган ишларга яқин асаларкам, ишчилар ўз қўлларига ишонмасди; улар 20 кун ичида олдиги хар ойбосига қараганда 2 баравар кўп скважина пармаловчи эдилар. Шундай қилиб, 1962 йилнинг январи ойи топириқни яна ошириб адо этилди. Топириқ охирида эса илгор бугун қў билан рапорт беришди: 45 пармаловчининг ҳаммаси Никитин рекордида етиб олди. Кечаги рекорд бугун норма бўлиб қолди!

Ҳозир участкада меҳнат унчирдорлиги бўйича етти йилликнинг охириги йилига нўқлашдан даражага эришилди. Қўлга қиритилган бу ютуқда қишлоқнинг меҳнати, икдорий излалиши катта роль ўйнади.

Қонча яхши пармаловчи П-11 ярим автомати келтирилганда уни ишлаб чиқаришга жорий қилиш билан ишчиларнинг ёллари шугулланганди. Ерости қонининг пармаловчиси А. Савельев станокнинг конструктивсиз билан мукамил таъинишди. Уни ёрматилда бошқориб бўлди. Станок олтин қўлар ёрматилда ҳаётга «айланма» оиди. А. Савельевнинг ўзи ярим автоматни жуда яхши ишлатиб, яқин унчирдорликка эришди. А. Савельев паст унчир П-11 станокларини эндиликда ўз брикларида П-11 ярим автомат станокларига бўшатиб бермоқда.

Қончилар қанда П-11 станоклардан бир нечасини олди. А. Савельев ён ишчиларни янги аппаратда ишловга ёратганини ўз зиммасига олди.

Қонда А. Савельев сингари фикдорлик қўрсатган пешқадим қишлоқ эл эмас. Пармаловчи А. Трофимов, мустақамловчи А. Редоборенко ва янла бошқа қончилар шулар жумласидандир. «Бир киши ҳақма учун, ҳамма бир киши учун» — коммунистик меҳнат қоллективини қонини олиш учун курашатишди. Олтинтоғдан руди бошқармасининг ерости қон пармаловчилари ана шундай ишор остида ишлаб, ҳаммаинг турмушига сазовор бўлаётганлар. Меҳнатнинг ҳақиқий нафасини тортотган қончилар шу кечатқиндуда янги-янги нарсаларга қўлаб, зафар билан давом ошаётлар.

Б. ҚИМ.
«Тошкент ҳақиқатининг иштисоз муҳбири. Омаилиқ шаҳри.

Яна 10 тонна учун

ТУШЕПА. Ўрта Чирчиқ бошқармасининг пиллакорлари ҳам планни бажарганликлари тўғрисида хуш хабар олинди. Бошқарма бўйича давлатга 132 ўрнча 133 тонна пилла етказиб беришди.

Пилладан мўл ҳосил етиштиришда «Полярная звезда». Энгелс номли қолхозлар ҳамда Киров номли совхоз, айниқса, яхши натижаларга эришди.

Ўртачирчиқликлар ўз имкониятларини ҳисоблаб қиёби яна 10 тонна пилла топириш мажбуриятини олдилар.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Калинин бошқармасида Карл Маркс номли қолхоз аъзолари давлатга гўшт, тухум сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Мамланатга пландаги 700 ўрнча 701 центнер гўшт, 83 минг ўрнча 83772 дона тухум етказиб берилди.

О. ИСКАНДАРОВ.

Бўка пилласи

Баҳорчи пилла қўрти боқилини намунали уюштирган бўкаликлар яхши натижага эришдилар. Қолхоз ва совхозлар пилла терчи ва топиришнинг унчирдорлиги билан ўтказиб планни муддатидан илгари бажардилар. Ҳозирча давлатга топиришган пилла 162 тоннадан ортиб кетди. «Лекинбод», «XX партсезд», Свердлов номли, Илчи номли қолхознинг пиллачилари социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан адо этдилар. Малика Тошрова, Зумрад Абдуллаева сингари бошқарманинг пешқадим пиллачилари хар қўти қўрт уруғидан 100 килограммдан ортиб пилла топиришди. Пилла топириш давом этмоқда.

ҲАЁТГА ЧУҚУР ЁНДОШАЙЛИК

Партия ва ҳукуматимиз янги кишини тарбиялаш ва волга етказиш масаласига гўят катта эътибор бераётганлар. Бунинг сабаби шунки, худди ана шу янги киши коммунистик жамиятини қуради ва шу жамиятда ишлайди. Ишонимизнинг қорлоқ келажини белгилаб беришдан ҳам, коммунистик жамият кишини хос олижаноб фазилатларини буюжуда келтирадиган ҳам шу янги одам. Келгуси ақлолдор ҳам ундан андоза олади, ўз тақдирини унга қараб белгилайди.

Коммунизм мушташам биносининг меъмори — янги одам ўз-ўзидан волга етмайди, албатта. Бунинг учун сабот-мағонат билан меҳнат қилишга, идеологининг ҳамма воситаларидан самарали равишда фойдаланишга тўғри келади.

Янги кишини, коммунистик жамият кишинини тарбиялашда идеологининг бошқа воситалари қатори меҳнаткашлар ўртасида олиб бориладиган лекция пропагандаласи ҳам катта роль ўйнайди. Мамлакатимизда коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги даврда идеология ишчи лекция ва докладылар-сини, савол-жавоб кечаларини, икдорий мунозара ҳамда оғзини тарғиботнинг бошқа шакллари-сини тасаввур қилиб бўлмайди. Мамлакат саройлари, клублар, цехлар, дала шайпонлари, қишлоқ бурчакларида, радио ва телевизион эшитиришларида — ҳуллас, ҳамма жойда хар кунги лектор, доклады, пропаганда, партия ва хўжалик раҳбарининг ошани сўзини, серзани суҳбатини тинглаш мумкин. Яхши лекция ва докладыларни меҳнаткашлар зўр қизиқиш билан тинглайдилар ундан маънавий озиқ оладилар. Лекция пропагандаси ҳаётинишга шу қадар чуқур сингиб бормоқда. Бу жуда қувончли ва ёқимли.

Областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида, қолхоз, совхоз, саноат корхоналари, илмий муассасалар, ўқув қўртлари, мактаблар ва бошқа жойларда лекция пропагандаласи умуман яхши йўлга қўйилган. Меҳнаткашлар ўртасида ўқилаётган лекциялар турмуш билан, ишлаб чиқариш ҳамда коммунистик қурилиш вазифалари билан чамбарчас боғлиқан ҳолда олиб боришмоқда. КПСС XXII съезди материаллари, партия Программалари ҳамда Марказий Комитет ноябрь (1962 йил) Пленум қарорларини кенг тарғиб қилиш, чуқур ўрганиш юзасидан агитатор ва пропагандаларнинг кўпининг кишлоқлик армиясининг омма ўртасида олиб бориш ва ҳозир ҳам олиб бораётган самарали ишлари гўят диққатга сазовордир.

Областимизда ташкил қилинган сиёсий мактаблар, тўғаралар ҳамда назарий семинарларда ҳозир 40 мингга яқин киши ўқитишнинг қувончли бир ҳолдир. Кейинги вақтларда икдорий биланларини пропаганда қилишга катта эътибор берилиб, жуда тўғри иш қилинган. Икдорий биланларини чуқур ўрганиш ва ундан амалий фойдаланишда фойдаланиш ишлаб чиқаришда юқори қўрсаткичларга эришиш имконини бермоқда.

Янгибўла, Оққўрғон, Калинин ишлаб чиқариш бошқармаларида, Чирчиқ ва Олмалик шаҳарларида лекция пропагандаси намунали йўлга қўйилган. Биргина Калинин районининг ўзида 125 та агитацион бўлиб, уларда 3,5 мингдан ортиқ агитатор ишлаб турибди. Агитаторлар доимий суратда омма орасида бўлиб, голийи-тарбиявий ишлар билан чамуш бўлаётганлар. Бундан ташқари, районда жамоатчилик асосида ишлайдиган бир қанча пропагандастик ташкилотлар ҳам тузилган. Пропагандистларнинг доимий семинари ишлаб турибди. «Қишлоқ Ўзбекистон» ва Калинин номли қолхозлар ҳамда «Назарбек» совхозда сиёсий-маориф кабинетлари бўлиб, улар ўз фаолиятларини жонлантириб юборганлар. Бошқарма партия комитети ҳузурида ташкил этилган 33 кишидан иборат идеология комиссиясининг иш ҳам диққатга сазовордир.

Лекция пропагандасини янада кўчатириш, унинг турли формаларида моҳирлик билан фойдаланиш ва таъсирчанлигини ошириш бундан бую ҳам идеология ходимларининг асосий вазифаси бўлиб қолади. Бу эса янги кишини тарбиялашдан иборат буюк вазифани муваффақиятли равишда ҳал қилишнинг муҳим омилларидан биридир.

кида аргимчоқда учаётганини сурагга олиб келди.

МЕХАНИЗАТОР—ДАЛАМИЗ ХЎЖАЙИНИ

Бу саҳифада 1-„Оққўрғон“ совхозидagi ўртоқ Шевкет Атаманов бошчилик қилаётган 1-бўлимнинг 17 туюкочи механизатор звеноси иши ҳақида ҳикоя қилинади

КЎРИНГ, ҲАВАС ҚИЛИНГ

Эсимизда, ўтган йили ҳам мана шу пайкаларни кезганимиз. Лекин у маҳалда ўтти гуздан, гуздан ўтдан ажратолмай анча «хуноб бўлган эдик». Деҳқоннинг ҳазинаси бўлган она ерининг қадрига етмай уни исроф қилишганди. Шу туйғайди гузалар нимжон ва камҳосил бўлиб ривожланди. Бўлимнинг йиллик плани 50 процентда қолиб кетди. Бу йилчи? Тамоман бошқача манзарани кўрдик. Каргалар қафсдек текис: яшил квадратлардаги гузалар қўлф уриб яшнаб турибди. Далада гўбур йўл. Қай томонга қарамади аниқ квадратларнинг кўрасиз. Бу ниманинг ҳосили?

Рўпарадаги пайкада трактор гуриллаб ишлаб турибди. Ана ўртабўй, кўринишдан ажир бир йилги ҳозиргина трактор юриб ўтган ерда ишнинг сифатини кўздан кечирипти. У механизаторнинг ишдан хурсанд бўлди, шекилли юзларига табассум югурди. Дикқат билан унга тикиламиз. Ажабо бу йилги танишга ўхшаб кўринадик, қаерда кўрган эканмиз уни. Ҳа, энди эсимизга келди, уни «ЭвССР беш йиллиги» совхози далаларида учратганимиз. Шевкет Атаманов «Машъал» совхозининг машъал механизатори эди. Техниканинг мирдан сиритача билди. Махмуд ака Динаев бошқарувчи бўлган бўлимда ишлаганда ҳамма уни хурмат қиларди.

Шу орада район йириллашиб қолди. Бошқарма партия комитетидagi ўртоқлар собиқ Оққўрғон районда ҳам ҳосилдорликни кескин ошириш тадбирларини белгилаб чиқа бошладилар. Ҳўжалиқларнинг раҳбар кадрларни қайтадан кўриб чиқилди. 1-„Оққўрғон“ совхозининг биринчи бўлимига бошлиқ қилирилганида кўпчилигининг фикри Шевкет Атамановга келиб тўтталди.

— Сенинг ўзинг нима дейсан,— деб сўрашди ушанда бошқармадаги ўртоқлар,— лекин очигини айтиб қўйилсин, у ерда ҳозир сен ишлаган совхоздагидек ҳамма ишлар силлиқ кетавермайди, бир қатор қийинчиликларга дуч келишинг мумкин.

— Қўшининг ери ўғай эмас,— деди шунда Атаманов,— ерининг яхши-ёмони бўлмайди. Майли, сизлар шунини лозим кўрган экансизлар мен рози ҳар қандай қийинчилик бўлса биргалишиб, ҳамкорликда енгамиз.

Шундай қилиб Шевкет иссиқ ўрнини ташлаб илгор участкадан қолоқ участкага йўл олди. Машъал ҳўжалигида йиллаб меҳнат қилиб, анча-мунча тажриба ортирган кадр эмасми, дарҳол ишга киришди. У одамлар билан суҳбатлашиб, бухгалтериядаги маълумотлар билан танишиб, ўтган йилги аҳволнинг туб сабабларини ўргана бошлади.

— Ука,— деб айтишди унга бўлимнинг кесалари,— ўтган йилги ҳосилдорликни айтгани тилимиз бормайди. Ахир бу нима деган гап. 670 гектар ерининг ҳар гектаридан 12 центнердан пахта олганимиз. Авви парварш вақтида тракторларини кўли бекор турди, сира-сира кўндалангига қормади агрегатлар. Шунинг учун ўт ўсиб кетди, биз уни эмас, у бизни еттиб қўйди, гузаларимизга оқимдик бермади.

Дарҳақиқат бўлтур жуذا кўп имкониятлар бой берилган эди. Хеч ким тежаб-тергаш тўғрисида ҳосилдорликни ошириш тўғрисида дурустроқ баш қотирмаганлиги туйғайди меҳнат сарфин қалдан ташқари ортиб кетибди. План бўйича бўлимда пахта етиштиришга 59 минг ишчи кунини сарфлаганини лозим эди. Йил охирида бу рақам 64 минг 182 ишчи кунини ташқил этди. Оқибатда бир центнер пахтанинг ташқари 27 сўмга тушди.

Йил бошида бўлим раҳбарлари, бунча ери машина теримига акратдик, бунча ерини ўзунасига ва кўндалангига култивация қилмиш, палон тонна пахтанин машинада терамиз, деб лоф урган эдилар. Афсус бу гаплар оғизда, белгиланган тадбирлар қорозда қолиб кетди. Каргаларни ўт босиб кетганлиги учун машина теримининг умуми бўлмади. Мавжуд пахта териш машиналари билан ҳаммаси бўлиб 99 тонна пахта терилди. Ҳар бир агрегатга тақсимланганда 6 тоннаданга тўғри келди. Қаранг, қанчадан-қанча маблар сарф қилиниб сотиб олинган, ремонт қилиниб мавсумга созланган машинанинг қадри! Ҳар бир машина билан ақалли совхознинг кўпнинг килотраммчи теримчилари бажарган иш ҳам бажарилмабди.

Бу йил бўлим ишчилари олдига ана шу донин ювишдек шарафли вазифа турарди. Шевкет ана шу ҳақда йиладди. Режалар тузди. Баъзан бир ўзи эримасдан каргаларни оралади, ер ёмон эмас, ўша бизнинг машъал совхозимизнинг ерлари сингари ҳосилдор. Агар ишловни ўрнига қўйилса, ҳар қанча ҳосил олса бўлади, деб кўнглидан ўтказди у. Активларни ўз атрофига тўплаб масалаҳатлади.

— Агар кузда ҳосил мўл, юзимиз ёруғ бўлсин десак,— деди у,— ишчи ёввойи ўтларнинг илдини териб олишдан бошлаймиз, экиш бошлангунга қадар ерни гўбдордан тоза қиламиз.

Худди шундай бўлди. Ҳамма бир жон бир тан бўлиб, далаларни ўтдан тозалашга киришди.

Орадан бир неча кун ўтгач, бўлим механизаторларининг умумий йилгилиши бўлди. Совхоз раҳбарлари ҳам тақдиф этилди.

— Бу йил биз ўз имкониятларимизни ҳисоблаб қийиб 710 гектар ерининг ҳар гектаридан 23.6 центнердан ҳосил етиштиришни планлаштирдик,— деди ўшанда Шевкет Атаманов.— Лекин бу чегара эмас, мажбуриятимиз 27 центнерга етказиб, Асосий ишларни механизацияга таяниб бажарамиз. Бир центнер пахтанинг ташқари 15 сўмдан ошир-

масликни мўлжаллаб турибмиз. Бу ўз-ўзидан бўлмайди. Биз ҳар бир нарсадан тежаб-тергаш, ҳар бир қўлай фурсатдан унумли фойдаланишимиз лозим. Ана шунини ҳисобга олиб бўлимимизда ишчи янгиҳасига ташқил этишга қарор қилдик. Ҳаммаси бўлиб 17 та трактор-далачилик звеноси ташқил атамиз. Звеноларга 38-40 гектардан ер, керакли миқдорда техника ва ишчи кўчлари берилиб қўйилди. Механизатор ҳамма нарсга жавобгар. Ўзи чигит экади, ўзи култивация қилади, ўзи ҳосилни теради.

— Биз сизларнинг ташаббусларингизни қўллаб-қувватлаш билан бирга,— деди директор ўртоқ Т. Набиев,— яна бир йилгилини айтиб қўйилсин. Сизлар нарядсиз ишлайсизлар. Сои учун эмас, сифат учун кураш борини лозим. Ҳар бир ишловчи муайян маош белгилаб қўйилди. Ҳўндаланган механизатор—звено бошлиқларига 90 сўмдан тортиб 100 сўмгача, сувчиларга 80 сўмдан, ишчиларга эса 70 сўмдан маош тўлаймиз. Очигини айтиб қўйиб, бу тажрибани биз республикада биринчи бўлиб қўллаялмиш. Ҳамма гап сизларнинг виждонингизга, меҳнатга онглилик билан муносабатда бўлишларингизга, уюшқоқликларингизга ва интизомларингизга боғлиқ.

Бўлим ишчилари бу гапни зўр хурсандчилик билан қутиб олдилар.

— Астойдил меҳнат қиламиз,— деб айтишди улар,— бир-биримиз билан мусобақалашамиз, биримизни-биримиз назорат қиламиз. Ҳосилнинг кам деганда—75 процентини машинада терамиз. Ҳамма пахтани тайёрлов пунктларига қоп-қанорсиз элиб берамиз.

ДАЛАЛАРИН ЯЁВ КЕЗГАНДА

Бўлим бошлиғи ана шу гапларни ҳикоя қилиб бераётган экан, бизнинг нигоҳимизни яна кенг пайкаларга жалб этди: қайси картага бормайлик кўнча бўй чўзаетган бўлиқ гузаларнинг яшнаётганлигини кўрдик. Асфальт йўлга бурилган эдик, Атаманов ўнг сомондаги пахтазорни кўрсатди.

— Бу пайкалар Пардабой Қўшиев звеносига қарашли, бироздан сўнг иккинчи култивацияни тутатади,— деди у.

Кўндалангига култивация қилаётган трактор томон юрдик. Бошқа кўндалангиларда бўлганимизга Сўзининг ишчи назорат қилиб боруви киши алаббатга бўларди. Лекин бу ерда унинг ишчи ҳам механизаторнинг ўзи балкирапти. Қаранг, ҳозиргина пайкал тепасига келган агрегат паричарларига Пардабойнинг ўзи бир зумда ўнгини тўлдирди.

— Механизациялашган звеноларимизда ишчиларимиз ҳамма ишчи ўз кўчлари билан бажаришга қаратилган,— тўпунтирдик Шевкет,— звено бошлиғи-механизатор култивациясини тутатгач қўл қовуштириб турмайди, бошқа ишларга кўмаклашади.

Вироз вақт ўтгач Пардабой култивациясини тутатди. Сўнгра енг шимарий Каримқул ота Темиркулов билан пайкаларга сув тағайин бошлади. Звено аъзолари янгиҳасга ҳаёубла ташқил қилинган ишдан жуذا мамнун эдилар.

— Жуذا маъқул тадбир экан,— дейди Пардабой ва кўрдингизми гузаларимизни, гектарларимиз тўла, кўчтарлар бир текис ва бут дегандек, зақ билан атрофга назар ташлайди. Сўнг гапига давом этади:

— Ҳали-ҳали эслаб юраман,— дейди у,— у маҳалда бригадари олдий механизатор бўлиб ишлардим. Баъзан юқоридан баъзи раҳбарлар келиб, еки бўлмаса телефон қилиб бригадирдан нуқул ишнинг суръатини тезлаштиришни қисталанг қилишарди. Нега култивация графиги бажарилмади, нега жуذا оз ерга сув таралди, деб тикилиб қилишарди улар. Ҳа бўл, ҳа бўл жонига теккан бригадир бир амаллаб уларни тинчитиш йўлини қидирарди. Ахир у ҳам тажрибали деҳқон, ерининг шароитини, гуза нимани сураётганлигини бошқалардан кўра ўзи яхши билди-ку! Демак шароит билан тўла таниш бўлмаган бўйқўбозларнинг айтганини қилиб сув қўйиш зарардан ҳоли эмас. Шундай бўлса ҳам ишонж каргаларнинг чегига бироз сув қўйиб, ҳаммасига қўйилди деб маълумот беришга мажбур бўлади. Шунда ўша баъзи раҳбарлар, қартигани ичини оралаб юради дейсизми, маълумотини олиб «баракала иш мана бундай бўлибди» деб қўнқолишарди. Энди бўлса, ҳеч ким бизни нега ундай қилмадинг, нега бутун кам гектар ер култивация қилинди, деб қисталанг қилаётгани йўқ. Ҳар бир тадбирни ўз билмиш билан ўзимизнинг ер шароитимизни ҳисобга олиб амалга оширамиз. Мана кўндалангига гузаларимиз ўша «ҳа бўл, ҳа бўл» қабилда иш юритилган даладагидан яхши. Ахир ўзингиз йўланг ким ўзининг эинини қўзалади. Қанча яхши ишласак, шунча даромадимиз ортинини билиб турибмиз, ойлигимиз тайин бўлгандан кейин, бирон пайкални ўт босса еки гуза чанқаб қолса виждонимиз қийналиб кетади, ҳузур-халоватимиз йўқолади.

ҲАЛОЛ МЕҲНАТ—МУЛ ДАРОМАД

Пардабойнинг фикрларини бўлим бошлиғи тўлдирди.

— Тўғри-да, Ҳалол меҳнат қилган киши кам бўлмайди бу янгиҳасга,— деди у.— Мисол учун ўртоқ звено бошлиғи, сенинг даромадингни олиб кўрайлик. Ҳозир ҳар ойга 100 сўмдан ҳақ олиб турибсан. Планин дўндирсанг, унинг учун яна ҳар ой ҳисобига 25 сўм ҳақ олсан. Энди эвечо ҳар гектар ердан планга қўшимча равишда 7 центнердан ҳосил йилги олди, дейлик. Ҳар центнер пахта дав-

латга ўртача 26 сўмдан сотилганда, сизлар 40 гектар ерда ҳосил етиштирасизлар, ҳаммаси бўлиб қўшимча яна 6 минг 240 сўм даромад олинади. Звеногизда 9 ишчи бор. Ҳар бирингизга бу пул тақсимланганда 730 сўмданга тўғри келади. Бу пулни ҳар ойга қақадиган бўлсанг 60 сўмдан тушади, юқоридagi 25 сўмни унга қўшсанг 85 сўм бўлади. Шундай қилиб сенинг ойлик даромадинг салкам 200 сўмга етади. Мен ёқилги ва мойлаш материалларини тежаш, иқтисод қилишдан олинадиган маблағларни бу ҳисобга киритганим йўқ, уларни ҳам қўшиб ҳисобласан у ҳолда сенинг ойлик даромадинг 250, 260 сўмга ҳам етиши мумкин. Ана шунча биродар.

— Дала айланиб тушди дам олиш пайтида Эргаш Қорабоев бошлиқ звено пахтазорига бордик. Унинг гузалари ҳам, мана мен деб яшнаб турибди. У Асилбек Деҳқонбоев бошлиқ звено билан мусобақадор экан. Яқинда улар келиб кетишибди.

Кўндалангига хурсанд бўлишди, лекин янани кечтириётганимизни айтишди. Эртасига ана шу камчилигини тугатиш чораларини кўрдик. Энди томонра ҳам керак бўлмай қолди,— дейди Эргаш Қорабоев,— эҳтиёжимизга яраша ҳамма керакли нарсани совхоздан олиб турибмиз.

Бўлимнинг Мустафо Қодиров, Носир Деҳқонбоев, Керим Менглиев, Энвер Фератов, Ремзи Муртазов, Бобохон Сариев, Асқад Қашанов, Раат Абдуменинов, Усмон Неъмединов ўртоқлар бошлиқ звеноларида ҳам кишининг бахри-дили очилганидан ишларни кўрдик. Ҳамма бир тан, бир жон бўлиб бир-бирдан қўшимчасликка ҳаракат қилиб меҳнат қилапти. Ҳосилни йилги-териб олишгача бўлган ишларни фақат ўз кучимиз билан бажарамиз, дейишди звено аъзолари. Негаки, янги усул бўйича ташқаридан еки совхознинг бошқа бўлимларидаги ишчи кўчларини ёдамга тақдиф қилсанг, улар ҳам бизнинг планин бажариш, ортиқча ҳосил олиш, ёқилгини тежаш туйғайли олинадиган қўшимча даромадларимизга шерик бўлишарди.

ЗВЕНО КУНИ

Бўлимда сифат учун кураш қатъий йўлга қўйилган. Ҳар ҳафтанинг жузма кунини иш тутатганда сўнг механизаторлар йилгилишиб бир ҳафталик ишга якуни ясийдилар. Қандай яхши ишлар қилинди, қандай тадбирлар на-зардан қолди, бирма-бир айтилади, гадаги вазифалар белгиланади.

Ўтган гапни йилгилишда Маъди Қудратов бошлиқ звенода ўт қўлайиб кетганлиги таниқ қилинган эди. Сабаби култиваторнинг ишчи органлари яхши созланмаган.

— Бунини қарангки,— дейди бўлим механиги ўртоқ Тўғчиев, ўша звенонинг ишчини таҳлил қилар экан.— СўЗ ўнгитлагичига 8 ўрнига 4 та шланг ўрнатилди. Гуза фақат бир томондан озуқа олапти. Бу яхши эмас. Ахир ҳозир гуза ёш, уни шу маҳалда ўнгитга тўйдириш керак, шунда «илиги тўқ» бақувват бўлиб ўсади. Ўзимиздан ҳам қисс қилсан бўлади. Волаб бақувват, дурқун бўлиб ўсин деган она уни ёшлигидан яхшилаб боқадди. Демокимани, йиллик ўнгитнинг 70-80 процентини гузага унинг ёшлигида бериш керак. Бошқа звено бошлиқлари ҳам бу тақдирни маъқулладилар. Эртасига ҳамма звеноларда гузанинг икки томонидан ўнгит берилса бошланди.

ТАШАББУС ҚАНОТ ЁЙДИ

Сиз 1-„Оққўрғон“ совхозининг 1-бўлимида 17 туюкочи азамат қилаётган звенода бу йил қилинаётган ишлардан бир шингил билан танишдингиз.

Шундай. Совхоз коллективи ўтган йилги донин ювиш йўлида бир қатор янги тадбирларни амалга оширмоқда, фойдаланилмаётган резервлар ишга солинмоқда. Бу йил совхозда ҳаммаси бўлиб 3306 гектар ерда пахта етиштирилмапти.

— Кадрлар олтин фондимиш деб бекорга айтилмайди,— дейди совхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ К. Исмомов,— шунинг учун биз ҳамма бўлимларда кадрларни қайта кўриб чиқдик. Бир неча йиллардан бунинг пайини бажармай оқсаб кетаётган, лекин ўзини билимдор раҳбар ҳисоблаб юрган кадрлар олиб ташланб, уларнинг ўрнига меҳанизаторлардан бўлим бошлиқларини қўлайтирдик. Ҳозир ишчимизнинг кетиши ёмон эмас, 3200 гектар ердаги гуза қатор ораларига икки томонлама ишлов бермоқдамиз. Ёнг муҳими шунки, бизда 73 звено бор бўлса ана шуларнинг ҳаммасига меҳанизаторлар бошлиқлик қилапти. Тўғри, ҳозирча маошини тайин қилиб қўйиб иш тутушни фақат биргина бўлимда тажриба қилиб кўраймиз. Қолган бўлимларда ишчиларга ишбай асосида ҳақ тўланади. Лекин ишонамизки, биз бошлаган тажриба ўзини оқлайди, у албатта кенг қанот ёди. Ҳозирги тажриба, ишчимизнинг натижалари шунини кўрсатиб турибди.

Даладаги гузаларининг ривож, ҳар бир кишининг кайфияти, меҳнатга бўлган ихлоси совхоз раҳбарларининг гапни тасдиқлайди. Совхоз ишчилари бу йил кам деганда 50 процент ҳосилни машинада териб оламиз, ана-Ватанга 7690 тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан олган мажбуриятимизни албатта бажарамиз, деб меҳнат қилоқдалар. Туюкчилар ана шу гапларни айтганлар орасида юлдуздек порлаб туришибди.

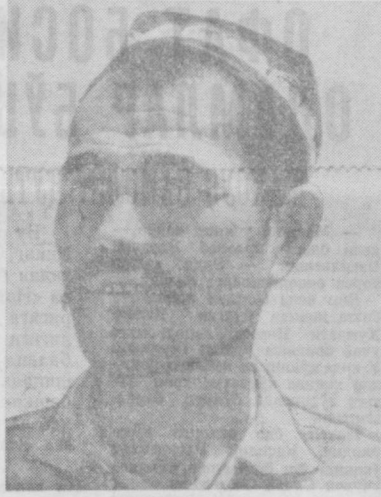
Н. РИХСНЕВ,
З. ҚҮРТНЕЗИРОВ.

Хонмурод МАМИЕВ

Бозор АХМЕДОВ

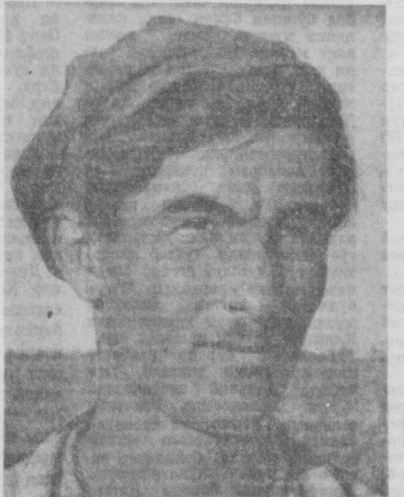
Маъди ҚУДРАТОВ

Энвер ФЕРАТОВ

Асилбек ДЕҲҚОНБОВ

Ремзи МУРТАЗОВ

Гелди САФАРОВ

Пардабой ҚУШИЕВ

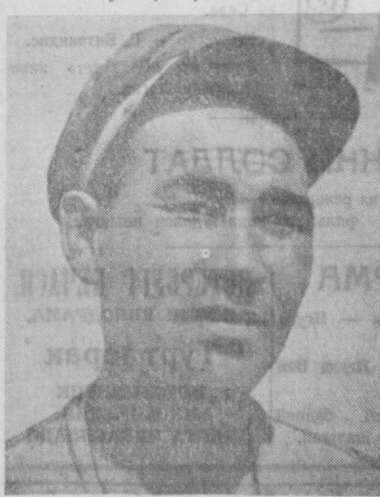
Идрис АБЛАЕВ

Эргаш ҚОРАБОВ

Мустафо ҚОДИРОВ

Носир ДЕҲҚОНБОВ

Керим МЕНГЛИЕВ

